A posztmillenáris férfinéző szexuális traumái, avagy a MILF pornó eredettörténete

Absztrakt

A tanulmány a MILF pornó interdiszciplináris vizsgálatát kínálja, kitekintéssel a népszerű gyártási kategória keletkezéstörténetére. A vizsgálat elsősorban a műfajkritika, a szociológia, a feminizmus elméleti háttérével keresi a választ arra, hogy miként vált a legnépszerűbb filmtípussá a középkorú nőket (milf) középponti szerepbe helyező filmes pornográfia. A kutatás annak az összefüggéseit tárja fel, hogy a mainstream pornó tipikus cselekménymintáinak, dramaturgiájának a megváltozása új férfi diszpozíciók és szexuális traumák megjelenését jelzi az ezredforduló utáni társadalomban.

Szerző

Tóth Zoltán János 1980-ban született Makón. Jelenleg a SZTE Vizuális Kultúra és Irodalomelmélet Tanszékének oktatója. Kutatási területe: műfajkritika, műfajelmélet. Tömegfilmmel, filmkultúrával kapcsolatos írásai tanulmánykötetekben, valamint a *Prizma*, *Metropolis*, *Filmtett* és az *Apertúra* folyóiratokban kerültek közlésre. 2019-ben jelent meg a *Hardcore pornófilm a hálózati kultúra korában* című monográfiája a Műút Kiadó gondozásában.

<https://doi.org/10.31176/apertura.2019.15.3.7>

A posztmillenáris férfinéző szexuális traumái, avagy a MILF pornó eredettörténete

Katakrézis

1999-ben a profán high school filmek új generációját indítja el a műfaj alapvetésének számító *Amerikai pite* (American pie. Paul Weitz, Chris Weitz), amely erőteljesen rálicitált az elődök, például a *Forró rágógumi* (Eskimo Lemon. Boaz Davidson, 1978) vagy a *Malackodók* (Porky's. Bob Clark, 1981) altesti poénjaira, miközben a téma alapvetően nem változott, azaz tinédzserekért izgulhatunk, akik minél gyorsabban akarják elveszíteni a szüzességüket. Az *Amerikai pite* egyik korai jelenetében a gimis főszereplők osztálytársuk, Stifler házibulijában felizgulva csodálják a házigazda anyjának a fotóját, amikor az egyik fiú felajzottan elordítja magát: „Haver, ez a csaj egy igazi MILF!” Egy másik gyorsan vissza is kérdez: „Mi a fenét jelent az, hogy MILF?” John rögtön válaszol, ami a filmben angolul így hangzott: „Mom, I'd Like to Fuck” [Anya, meg akarlak baszni]. Hogy 1999-ben mennyire ismeretlen a M.I.L.F mozaikszó, az abból is látszik, hogy az *Amerikai pite* szöveggönyvének fordítója kényszeresen egy suta szóviccel próbálja meg helyettesíteni a tiszta fogalmisággal még ekkor nyilván nem rendelkező kifejezést. Az Oxford Angol Szótár a kilencvenes évekre vezeti vissza a megnevezés eredetét, ami hivatalosan 1995-ben egy online hírmegosztó portálon (Usenet) jelent meg először dokumentáltan, de valójában csak az *Amerikai pite* nemzetközi sikerének köszönhetően válik virális mémmé és fogalommmá. A kifejezést azóta is változatlanul elsődlegesen a korosodó (inkább negyvenes éveiben járó), de szexuálisan attraktív női vagy még inkább speciálisan anyakarakter megnevezésére használják kifejezetten szexista kontextusban a *hot mom*^[1] szinonimájaként.

Jelenet az Amerikai piteből

Jól látható, hogy az *Amerikai pite* említett jelenetében kifejeződött valami az ezredforduló kollektív képzeletével kapcsolatban, amiből jól látszik, hogy a Zeitgeist, a korszellem nem mindig mondható magasztosnak vagy éppen politikailag korrektnek. Ez a tanulmány azt mutatja be, hogy a milf miként válik ezeknek a bizonyos képzeteknek és vágyaknak a manifesztációjává a hardcore pornó műfajában az ezredfordulón. Ez elsőként azt jelenti, hogy egy nagyon népszerű és pénzügyileg prosperáló gyártási kategória központi karakterének a filmszociológiai, analitikai, műfaji szempontú elemzését hajtom végre. Ugyanakkor meg kell jegyeznem már az elején, hogy végső soron ez a vizsgálat nem a nőről szól, hanem a férfiről. Pontosabban a milf jelenség kapcsán az ezredforduló utáni férfitársadalom szexushoz és ennek reprezentációihoz kapcsolódó traumatikus viszonyáról értekeznek majd. A vágybeteljesítés öröme, a milf erotikához kötődő kellemesség ugyanis alapvetően traumatikus viszonyt leplez. A karakter húszéves karrierjéből következtethetően ez a trauma mélyen gyökerező és konszenzuális, abban az értelemben, ahogyan Győri Zsolt gondolkodik Király Jenő kapcsán a fantáziatárgyak természetéről:

A populáris kultúra egyszerre működik tükörként és képernyőként, ábrázolásaiban a mindennapi jelenségek meseszerűvé, a tények élménnyé válnak, a valóság darabossága és karcossága kisimul és lekerekedik: a tükörkép vágyképpé alakul és vissza. Ez a dinamika érdekli Király Jenőt is a tömegfilm világképeinek és logikájának vizsgálatakor: »[a] fantáziatárgyat mi teremjük, de mintha találnánk, mi jelenítjük meg, de mintha ő jelenne meg, a fantáziavilágban mindenhatóak vagyunk, de mintha tehetetlenek volnánk.« A fantáziavilág léttámasza a szubjektum vagy közösség, ami vágyakat sző, ugyanakkor a populáris kultúra nemcsak megszépít, de a fantázia valóságviszonyát is felügyeli, csak azt asszimilálja a vágyakból, ami konszenzuális.

A fantáziatárgy konszenzualitását segíti és erősíti, hogy a milf az ezredfordulón egy olyan fantáziatárgyként jelenik meg, ami ráépül bizonyos társadalmi folyamatokra és szociológiailag felismerhető típusként azonosítható be. Noha rögtön fel is hívom a figyelmet arra, hogy eldönthetetlen, hogy a médiumok ereje, a milfet megképző szórakoztató alkotások és pornófilmek

performativitása milyen mértékben váltja valóságra ezeket a fantáziákat, vagy éppen fordítva – ahogyan Győri Zsolt is fogalmazott – a populáris kultúra tükröt tart az életnek.

Anya csak egy van

Elsőként az egyik legismertebb mainstream produkciós cég, a Reality Kings épít brandet a milf jelenségre *MILF Hunter* címmel, amiből aztán számtalan évad készül, és felmérhetetlenül sok stúdió kezdi el a saját ciklusait, melyek kifejezetten olyan pornót kínálnak, amiben milfek szerepelnek. Ilyen például a Brazzers *Milfs Like It Big* vagy *Moms in Control* szériái. A kétezres évek első évtizedében párhuzamosan zajlik az online pornóhálózatok és videomegosztók robbanásszerű kiépülése. Az új tematikát az is segíti a piacon, hogy a pornóoldalak folkszonómikus rendben tagek segítségével^[2] ökonomizálják a tartalmaikat, ami a VHS korszak egész estés próbálkozásai után újból előtérbe helyezi a néhány kulcsszóra épülő rövid, high concept típusú narratívát. Ez az, amit korábban a pornó kis formájának^[3] neveztem. Ezt követően néhány év alatt letisztul a tematika attribúciós rendszere. A milf ezekben a fikciókban sematikus módon olyan túlnyomóan fehér, jómódú, legtöbbször egy idősebb férj által kitartott háziasszonyként tűnik fel, aki unatkozó háztartásbeliként fiatalabb férfiakkal vagy sok esetben kifejezetten tinédzserként szituált fiúkkal csillapítja szexuális étvágát. A pornó mindig is erotizálta a hierarchikus viszonyokból következő kiszolgáltatottságot, így a milf szexuálisan tapasztalt, biztos egzisztenciával rendelkező nőként kezd ki a gyámoltalan és elveszett férfikarakterrel. Ilyen értelemben mindenképpen domináns pozíciót birtokol. Ezek a csábítások, szexuális támadások nagyon sokféle cselekménybe épülhetnek be. Népszerű az iskolai környezet vagy éppen valamilyen szolgáltatás, szervizelés, házhoz rendelés szerepeltetése McGuffinként^[4], a szexbetét elindításának érdekében.

Leigh Darby leckét ad takarításból a Brazzers egyik produkciójában

A néző számára jól felismerhető hatalmi viszonyok nagyon fontosak ezekben a filmekben, amelyek rendszerint családi köteléken belül éleződnek ki. A milf csábításának helyszíne tipikusan

a családi ház, és ennek megfelelően válik központi motívummá az incesztus, melyet az ezredforduló előtt még kifejezetten kerül a pornófilmgyártás. A későbbiekben természetesen részletesen foglalkozom majd ezzel a nagyon fontos kérdéssel.

A fentiekből kitűnik, hogy a milf olyan fantáziatárgy, amely tipikusan a posztmillenáris jóléti társadalmak imaginárius terméke. Hogyan kapcsolódik ez a fantázia az új évezred életvalóságához? Fontos kérdés továbbá az is, hogy miért a szereplő életkora a legfontosabb attribúciós jegy ebben a gyártási kategóriában. A pornográfia természetesen korábban is szerepeltetett érett nőket, de itt a meghatározott korú központi karakterhez rögzült dramaturgia, cselekményminta, valamint tematikus jegyek kodifikálják az alműfajt.

Az öregség jól láthatóan stigmatizálódik a nyugati kortárs kultúrában, hiszen fiatalok válnak trendszerűté és kapuőrzővé a fogyasztás minden területén. A velük asszociált értékek, mint az erő, az adaptációs készség, a divatérzékenység, a fiatalos lendület normatívvá és elvárássá válnak az egyre frusztráltabb és szorongóbb idősebb korosztályok számára. A fittség állandó demonstrálása, a romlatlan testi kondíció és esztétika megőrzése az egészség- és szépségipar által felerősített legfontosabb imperatívusz a fogyasztói társadalomban. A milf az ezzel kapcsolatos frusztrációk fölötti diadalt hirdeti. A milf a fitneszkultúra terméke. Az azonnali vágykielégítésre építő társadalmunkban az edzett testtel asszociált diszciplinaritás, aszketizmus és erő jelei szexualizálódnak és a csodálat tárgyává válnak. A milf teste annak a bizonyítéka, hogy az idő megállítható a test edzésével és anyagi javak által. Ez utóbbi nagyon lényeges. A tinédzser-aktorok természetességével, kislányos vonásaival szemben a milf testén az elsődleges nemi jegyeket protézisek és műtétek teszik legtöbbször extrémén dominánssá. A milf egyben sebészi konstruktum is, az idő ellenében teremtett test. Ez az esztétika pedig költséges. A pénz és a szépség egymást dicsőítik. Míg a granny^[5] és a mature^[6] tematikák olyan gerontofil élvezeteket kínálnak a nézőnek, ahol az öregség jelei a ráncok, a petyhüdt bőr textúrája, az alaktalanság stb. a vágyképzet részét képezik, addig a milf átesztétizált öregsége kontrollt, tapasztaltságot és ebből kifolyólag nagyobb kéjt és perverzítást ígér a romlás látható jelei nélkül.

A milf sikerének a kulcsa, hogy ez a karakterológia olyan fantáziákat működtet, melyek nem tűnnek életszerűtlennek vagy hamisnak. Az X és Y generációs nők számára társadalmi elvárás a fit és normatív test reprezentálása, ahogy a diszmorfofób társadalomban a mell- és fenéklasztika közmegegyezéssel társadalmi megítélése is sokat változik az elmúlt 10 évben. A kilencvenes évek pornográfiájában feltűnő, szinte poszthumánnak ható protetikusan testek a hétköznapi megjelenés részévé válnak a kultúra pornografizálódásának köszönhetően, amit a vulgár vagy hétköznapi feminizmus értékrendszerének megváltozása is megkönnyít. Ez az, amit Hódosy Annamária a posztfeminista erődiskurzus központi jellegzetességeként tár fel. Eszerint szexuális tárgyként megjelenni, vonzónak lenni és egyúttal felkínálkozni a katekintetnek (male gaze) már nem kollaboráció, hanem a női individualizmus és erőpotenciál jele, a társadalmi érvényesülés legitim módja. Ez a feminizmus az erős és szexi jelzők közé egyenlőségjelet tesz. „A Michell Lazar kifejezésével »erős nőiességnek« [*power femininity*] nevezett jelenség a szexuális szabadosságot és a (szexuálisan) vonzó test önkéntes tárgyasítását szexuális felszabadulásként kommunikálja, és a nőt

a férfiakkal »egyenlővé« tevő (vagy a férfiakon uralkodó) képességként ünnepli.” Ez a jelenség tulajdonképpen visszamenőleg a klasszikus feminizmust retrográdnak, szinte nőellenesnek tűnteti fel:

A megfelelő alternatíva kérdésében azonban a feminizmus a '80-as évektől kezdve egyre inkább megosztott. A »szexis« és a »szexista« nőideál közti határ nehezen megállapítható volta miatt aggódó kritikusok az újabb »szabad-gondolkodó, élvezet-párti és magabiztos« irányzathoz képest »önmegatagadónak« minősültek, és az »erkölcsi felsőbbrendűség« konzervatív pózában látszottak tetszelegni (Munford 2009: 184). A »girl power« »haladó« képviselői viszont nyíltan tüntettek nemcsak a testükkel, amelynek illedelmes elfedését pimaszul visszautasították, de aktív szexualitásukkal is, amelyben örömet leltek, és amelyben megtalálni vélték a férfiak feletti »hatalom« forrását is (Sivulka 2009: 348, Evans et al. 2010: 119, Gill 2007: 152). A »posztfeminizmus« voltaképpen ennek a hozzáállásnak és gondolkodásmódnak a feminista gyökerektől való (olykor harcias) elhatárolódásában áll. »A feminista tartalom eltűnt, és agresszív individualizmusnak, a szexualitás területén hedonisztikus női fallicizmusnak és a fogyasztói kultúrába való beteges belefeledkezésnek adta át a helyét.« (McRobbie 2009: 5)^[7]

A korosodó nők az „erős nőiség” tipikus reprezentánsaivá válnak a kétezres években, akik a korábbi évtizedekhez képest nagyobb láthatóságot kapnak a szociális médiának, influenszervilágnak és filmkultúrának köszönhetően. Mindennek hatására, ahogyan épp az *Amerikai pite*ben vagy a későbbi epigon alkotásokban láthatjuk, fiútársaságokban mesélhető történeté és izgalmas kalanddá válik a felsőbb korosztály meghódítása, vagy legalábbis az erre vonatkozó fantázia.

A mediális jelenlétén túl a milf mint közvetlen társadalmi jelenség is elérhető közelségbe kerül a milf pornó tipikus fogyasztóinak számító fiatal férfiak számára. A neoliberális fogyasztói kultúrában újraértelmeződik és reszexualizálódik a korosodó nők szórakozása. Az éjszakai életben, klubkultúrában fokozottan jelenik meg a milf, hiszen az X generációs szülők a korai gyerekvállalásnak köszönhetően tehermentesülnek a családi élettel együtt járó kötelezettségek alól, és a posztfeminista erődiskurzus individualista ideológiája megnyitja egy új hedonista, másodiknak is nevezhető élet lehetőségét negyven- vagy ötvenévesen, amikor a házasságok tömegesen hidegülnek el vagy végződnek válással. Mellettük jelennek meg azok az Y generációs nők, akik már ettől a generációtól gyökeresen eltérő életstratégiát követnek, amit a szakirodalom a szingli nők kapcsán részletesen tárgyalt. Tehát a milf fantáziák eladhatóságát az is erősíti, hogy a fiatal férfiak egy szociális térbe kerülnek olyan nőkkel, akiket korábban az anyaság és más családi feladatok és szokásrendszer zárt el a társasági élettől.

Ez az új karakterológia jól lefedte a pornófilmgyártás ezredfordulós piaci réseit. A 21. századi online pornográfiában addig a legnagyobb keresletet generáló teen (tinédzser) tematika volt piacvezető. Az ezzel együtt járó lolitizmus és a posztadolens testek fetiszizálása elsősorban a korosodó férfiak számára jelentett erősebb szexuális drive-ot, míg a fiatalabb korosztályok, akik a

hétköznapijaik nagy részét ugyan a hálózaton töltötték, nem kaptak életkorspecifikus tartalmakat. A milf úgy pótolta ezt a hiányt, hogy közben nem zárt ki más befogadói generációkat, mivel adaptívan épített magába korábbi alműfajokat. A teen és a milf például eltérő nézői preferenciáknak és ízlésnek kedvezhetnek, ám valójában nem minősülnek kizáró ellentétnek, így hamar megjelentek és nagyon sikeressé váltak az erre építő crossoverek. A Reality Kings *Moms Bangs Teens* sorozata számos más népszerű széria mellett a videók cselekményét egyszerre építette a tinédzser- és anyukakarakterekre, amelyek így rendszerint egy négyes (foursome) vagy egy hármas (threesome) felállásban dramaturgizálták a szexet. Az egyik 2013-as *Figyelj és tanulj!* (Look and Learn!) videójukban Kendra Lust alakítja a főszereplő milfet.

Kendra a ciklus kiemelt sztárja volt, hiszen több egymást követő évben is megnyerte az AVN, Nightmoves és XBIZ filmfesztiváljain „Az év legjobb MILF előadó” díját. Bizonyos értelemben azzal vált sikeressé, hogy eleganciát, hidegséget és látszólagos visszafogottságot kölcsönzött az anyukakarakternek, ami teljesen új hang volt a korábbi Őskurva típusú sztárperszónákhoz képest.

Kendra Lust

A cselekmény a filmben nagyon szerény, ahogyan máshol már kitértem rá,^[8] az online pornó gyenge narratívát épít. A karakterek végletesen sematikusak, a legkülönbözőbb történetekben is a saját művésznevükön szerepelnek, ha a jelenet megköveteli egyáltalán a név használatát. A karakter minden tulajdonsága ismerős kell hogy legyen a néző számára. A pornó ennek megfelelően a legerősebben kodifikált műfaj a filmek világában, hiszen a szokatlan vagy értelmezést igénylő momentumok az autoerotikus élvezés primér biológiai programját akadályozhatják. A szereplő minden érzékelhető attribútuma – bőrszín, társadalmi és vagyoni státusz – az élvezés előfeltétele lesz. Az első jelenetben Kendra Lustot egy luxuslakás minimalista dizájnér kádjában pillantjuk meg, ahogyan éppen kényezteti magát. A gazdagság és a jó mód jeleinek a halmozása lényeges. A milf gold digger eltartott státusza fontos előfeltételezés a néző részéről, hiszen az elvtelenség, korrumpálhatóság nagyobb élvezetet és több perverziót ígér.

A pornográfiától általánosan idegen a késleltetés és a kétértelműség. Sok esetben épp ez jelenti a definíciós különbséget az erotika és a totalizációra, azonnali támadásra, valamint az explicit

jellegre építő pornó hatásmechanizmusa között. A milf pornó viszont ebből a szempontból nagyon speciálisan épül fel. Rendkívül nagy hangsúlyt fordít a kétértelműségre, a sejtetésre és a csábításra a filmnek abban a szakaszában, aminek az a célja, hogy behívja, becsatolja a zavart főszereplő fiút és a vele azonosuló nézőt a szexuális játék terébe. Ez ebben a filmben is így történik. A fürdőzést kilesi Kendra mostohafia (Xander Corvus), akit ügyetlensége miatt hamar leleplez a háziasszony.

Kokettálás

A zavarodott fiút azzal szégyeníti meg büntetésül a napközben lubickoló háziasszony, hogy visszafordítja a megszégyenítő áldozati szerepet, és megszarolja a fiút, hogy vegye le a nadrágját, vagy különben beárulja az apjának perverz viselkedése miatt. A fiú előveszi a péniszét a mostohaanyjának, aki miközben tovább korholja mostohafiát, félig a kegyetlen játék folytatásaként, félig már elragadtatva a fiú méretétől elkezdi játszani a pénisszel, majd szép lassan, miközben egy jó fiú kötelességeiről prédikál, a szájába veszi azt. A zsarolás folytatódik, amibe a mostohaanya végül a fiú időközben felbukkanó barátnőjét is belekényszeríti. A threesome jelenet egy hálósobában bontakozik ki, ahol a milf felajánlja a zavart és megilletődött fiataloknak, hogy mentorként megtanítsa számukra, hogyan élvezzék a testüket. A videó központi egysége a számos konfigurációt és pózt felvonultató threesome jelenet, ahol a női biszexualitás szinte kötelező elem. A látványlesszibikusság ugyanis a fan service része, azaz sohasem zárja ki a férfi aktort és egyúttal a férfi nézőt az örömszerzés köréből. Éppen fordítva, a kokettálás részeként jelenik meg, ahol hasonló jelenetszervezés esetén a milf olykor kifejezetten erőszakosan dominálja a tinédzser női szereplőt, fenntartva rendezői pozícióját és hatalmát. Kardinális jelentőségű, hogy a milf bábjátékosként felügyeli az aktust, de láthatóan segíti a fiú szereplőt, hogy az végül szexuálisan öntudatra ébredjen, és passzív szereplőből aktív, sőt domináns résztvevővé váljon a szubmisszivitást mutató női szereplők gondoskodása mellett. És valójában ez a milf videó igazi funkciója, vagyis olyan kipárnázott fikciót biztosítani az agresszióra vágyó férfi nézőnek, aminek a segítségével biztonságos úton juthat el addig, hogy „férfinak” érezze magát. Ez a traumaoldás kulcsa. A porn chic idején a hetvenes években kerültek először egész estés pornófilmek

forgalmazásba, így a nagyközönség számára is elérhetővé váltak a hardcore filmek a mozikban. Az első úttörő jelentőségű filmek, mint a *Mély torok* (Deep Throat. Gerard Damiano, 1972), az *Ördög Miss Jonesban* (Devil in Miss Jones. Gerard Damiano, 1973) vagy a *A zöld ajtó mögött* (Behind the Green Door. Jim Mitchell, 1972) olyan történeteket kínáltak, amelyekben a szexualitás ismeretlen világát kifejezetten női főszereplők fedezik fel egy idősebb férfi mentor segítségével. Több mint beszédes, hogy míg a női emancipáció korában a pornó a szexuálisan bizonytalan nő képét piacósította ezekben a Bildungsromanokban, addig a posztmillenáris pornófilm ugyanezt teszi a fiatal férfiével.

A fiú

A hetvenes évek után a pornó bizonyos értelemben „női” műfajjá vált, írja Király Jenő. „A pornófilmben a nő dominál, a férfiúi aktivitás kevésbé kezdeményező, kevésbé kreatív és centrális. A műfajt és az egyes filmeket a nősztárok személyes erotikus stílusa tartja életben.”^[9] Az ezredforduló után a női modellek általában a legsikeresebb gyártási kategóriák szerepköréhez (teen, hot mom) kapcsolódóan alakították ki karrierjüket, mivel a gyártók is erősen törekedtek a sztárperszónák fixálására. A női sztár teste és alkata determinálja, hogy milyen szexuális fantázia aktoraként jelenhet meg. A hot mom karakterisztika esetében szinte kötelező elvárásként definiálódik a korral és a szereppel asszociált extrém fenék és mellméret. Lisa Ann, Ava Adams, Brandi Love vagy éppen Kiara Mia olyan A-kategóriás nemzetközi sztárok, akikre alapvetően ilyen szempontból felépítették, és akik a szó szoros értelmében megtestesítették (embodiment) a műfajt.

Kiara Mia

Lisa Ann

Ava Adams

Az anyuka szerepkörhöz kapcsolt testkép közösségi értelmezésének változását jól mutatja, hogy bikini és Women's Figure kategóriájú^[10] modellek egyre nagyobb számban jelentek meg a milf videók új típusú sztárjaiként (pl. Jewels Jade, Kendra Lust stb).

Jewels Jade

A sport vagy fitnessz kultúra jellemzően eroticizálódik a filmekben.

Közös jelenetben Lisa Ann és Nicolette Shea.

Király Jenő meglátásai igazak abban a tekintetben is, hogy nemcsak a film márkázásáért felelős a női szereplő, de a cselekményt és a látvány terét is az ő teljes értékű jelenléte szervezi. Ennek ellenére fontos hangsúlyozni, hogy a strukturális középpontot a fallosz helye jelöli ki a képen az aktus bemutatásakor, azonban éppen emiatt a filmek jelentős részében a férfi csak szinekdochikusan, a nemi szervén keresztül vesz részt a cselekményben, nem látjuk a szereplő gesztikulációját, reakcióit, csupán a jelenet végi money shotban. A hagyományos hardcore filmek dramaturgiájához képest a milf pornóban átalakul a szereplők színészi jelenlétének aránya, azaz megnövekszik a fiatal férfi vagy tinédzser főszereplő dramaturgiai jelentősége, és a kapcsolatuk kölcsönösen meghatározó a női aktozzal. A #milf tag kizárólagossága ellenére a cselekmény, a szexuális játék a két szereplő dinamikájára épül. Az ilyen kétfókuszú narratívák sajátja a szórakoztató filmek világában, hogy általában traumatikus, feszültséggel teli duális viszonyokat mutatnak be, ahogyan például a klasszikus horrorfilmben a monszter és az őrült tudós traumatikus kapcsolata, a screwball comedyben pedig a női és a férfi főszereplő szerelmi harca kerül a centrumba.

A milf korábban kifejtett szociológiai aktualitásának ellenére az a fajta társadalmi hitelesítés, miszerint létezik a milf nőtípusa a kortárs kultúrában, kevés volna önmagában a tematika sikeréhez. Az egyre fiatalodó és félénk, határozatlan férfi aktorok megjelenése kulcsjelentőségű a vágystruktúra felépülésében. A milf a fiatal tinédzser jelenlétében és tulajdonságainak tükrében válik értelmezhetővé.

A feminista reprezentációkritikai megközelítések egyik központi kijelentése a tömegfilm területén, hogy a férfitekintet (male gaze) a szkopofil vizuális élvezet tárgyaként dehumanizálja a nőt, és megpróbálja a látványt az uralma alá hajtani. Laura Mulvey kanonikus tanulmányának megállapításai a vizuális öröm és patriarchális szimbolikus rend összefüggéséről még erőteljesebben igazak a mozgóképes pornográfiára, ami szinte kikristályosítja ezeket a relációkat:

A szexuális egyenlőtlenség világában a szemlélés élvezete kettévált: aktív/férfi és

passzív/női oldalra. A meghatározó férfitéket kivéti fantáziáit a női alakra, mely ennek megfelelően alakul. Hagyományos exhibicionista szerepükben a nők egyszerre vannak közszemlére téve és mások által megbámulva, megjelenésük erőteljes vizuális és erotikus hatást hordoz, ezáltal konnotálva a megnézni vágyás fogalmát. A szexuális tárgyként kiállított nő az erotikus látvány vezérmotívuma: a posztterektől a sztriptíz, Ziegfieldtől Busby Berkeley-ig magához vonzza a tekintetet, kielégíti és egyben jelöli is a férfiúi vágyat.^[11]

Bár az ezredforduló után a pornográfia feminista megítélésében új perspektívák nyíltak olyan kutatóknak köszönhetően, mint Linda Williams^[12] vagy Laura Kipnis, a pornó negatív megítélése erős trend maradt:

A pornóellenes feministák számára azonban nem a szexuális különbségeken és a lelkivilágon belül, hanem a hatásokon van a hangsúly, azon az ellenségességen, amelyet a pornográfia tölt be a világban – az »asszonynak a konyhában a helye« frázistól kezdve az erőszakig, a megbecstelenítésig és a kéjgyilkosságig. A pornóellenes feministák azzal az érveléssel hozakodnak elő, hogy a pornográfia a férfiakat a látott jelenetek újbóli eljátszására ösztönzi, és hogy a pornográfia nem pusztán fantázia és beszéd, hanem tettehívás (ld. Mackinnon, 1993; Dworkin, 1981, 1987; Gubar és Hoff, 1989). A pornóellenes feministák gyakran idézik a problémás következményekkel kapcsolatos kutatásokat, amelyek során a férfiaknak kísérleti jelleggel pornográf képeket és filmeket mutatnak meg, majd a nőkkel és a szexualitással kapcsolatos érzelmeikről faggatják őket. Bizonyos kutatások azt mutatják, hogy a pornográfia megtekintése után a férfiak növekvő erőszakosságukról számolnak be, érzéketlenebbek a nők iránt, és kevésbé veszélyeztetik őket az erőszak.^[13]

Ezekben a leírásokban közös, hogy a férfi nézőt aktív félként, agresszorként, domináns cselekvőként írják le. A milf pornó tipikus szcenárióinak az elemzésével viszont fontos rámutatni, hogy a férfi néző ilyen irányú leírása újraértékelésre szorul. A kétezres évek végéig valóban azt tapasztalhatjuk, hogy a mainstream hardcore pornófilm jelentős mértékben eltolódik a szadizmus és az erőszak-dramaturgia irányába. Szinte minden gyártó kokettál a rape pornóval, és széles körben népszerűvé válnak az ultraerőszakos gang bang jelenetek. A piaci trendnek megfelelően szélsőségesen szubmisszív színésznők (pl. Belladonna, Franceska Jaimes, Angelina Valentine) és komplementer módon domináns, szadista férfi modellek (Nacho Vidal, James Deen) váltak ünnepezt sztárokká. A milf pornó ehhez képest új férfimodellt és dramaturgiát vezet be.

A Bangbross 2015-ös videójában Kiara Mia sokadszorra alakít milfet egy latin családban Ariana Marie mellett, aki a történet szerint a nevelt lánya. A kiugró testalkati és korkülönbség segít a női szereplők között a gyors sztereotipizálásában. Ilyen értelemben a rutinos pornófogyasztót, műfajtudatos nézőt nem érik meglepetések. Ariana fiatal barátjával longboardozik egy parkban, amikor a fiú elesik és megsérül a térde. Ariana a nevelőanyját hívja telefonon, aki autóval hazaszállítja a két fiút, és segít a félmeztelen fiút a fürdőszobába cipelni. Ezután egy olyan motívum következik, mellyel sokszor találkozunk. Mint legtöbbször, a milf ügyeskedéssel most is

eléri, hogy kettesben maradhasson nevelt lánya udvarlójával. Ariana elindul, hogy hazahozza a parkban felejtett gördeszakát, mialatt Kiara Mia keresi a lehetőséget, hogy a segítség ürügyén minél többször kiléhesse a tusoló meztelen fiút. A fürdés után bekíséri az udvarlót a hálószobába, aki csak egy törülközőt visel az ágyéka körül. Kiara áttapogatja, hogy nincs-e a fiúnak belső sérülése, zúzódása, miközben egyre közelebb és közelebb ér a kezével a fiú merevedő péniszéhez, aki pihegve és zavartan adja át magát a helyzetnek.

Jelenet a filmből.

A fiú nem egyértelműen áldozat, mivel élvezi, hogy játszanak és kokettálnak vele, de láthatóan nincs meg a bátorsága, hogy a már nyilvánvaló helyzetben átvegye a kezdeményezést, miután minden jelet megkapott arra, hogy azt csinálhat, amit akar. A férfi főszereplő ilyen értelemben feminizált marad, ahhoz a korábbi paradigmához képest, miszerint, ahogy a férfi színész a kép terébe lép, rögtön elkezd használni a női modell testét a saját céljaira. A MILFek társszereplő tinédzsere meghódításra, irányításra vár, és leginkább túlbiztosított helyzetekkel együtt járó végtelen megerősítésre. A közel egyórás játékidőből a rendező 15 percet szán arra, hogy a néző a szereplővel együtt a MILF fokozatos csábításának hatására átlépje azt az imaginárius határt, ami elvezeti a nézőt az aktus explicit képeiig, ahol a MILF további irányítása mellett a fiatal fiú már birtokolhatja azt az erős és domináns férfiszerepet, amelynek a segítségével elindulhat a képzelgés a nő szexuális megbűntetéséről. A MILF pornó hatásmechanizmusában ez a késleltetés kulcs, ahogyan a félénk nézőt a MILF karakter biztonságosan, a kezdeményezés segítségével erőszakos fantáziához, kielégüléshez és a kontroll és potencia érzéséhez juttatja.

Egy szinte kizárólagosan online fejlődő műfajt nagyon gyorsan alakít a kattintásszámokon és letöltéseken alapuló gyors visszacsatolás. Ennek köszönhetően sokkal gyorsabban reagál az igényekre, alakul át, mint más disztribúciós rendszerben forgalmazott filmtípusok. A kilencvenes évek pornográfiája kifejezetten került a hosszú felvezetést a direkt cselekmény, a szexbetét előtt. Az online pornó azonban tökéletesen alkalmazkodik a néző változó preferenciáihoz. Ezt a változást olyan új pornófogyasztó generációk idézték elő, akik számára a valós szexuális kapcsolat riasztó és idegen kihívás, így a szexuális fantáziákba való belépés esetén is igénylik egy imaginárius (MILF) karakter segítségét, anyai gondoskodását.

A műfaj filmszociológiai magyarázatát Philip Zimbardo és Nikita D. Coulombe kutatása teszi teljessé, aki a *Nincs kapcsolat. Hová lettek a férfiak?*^[14] című, széles körű adatelemzésre építő könyvében azt mutatja be, hogy jellemzően a kilencvenes évek közepétől született Z generációs

fiatal fiúk (alapvetően velük találkozunk a milf pornókban) szociális zavarok és az infokommunikációs forradalom negatív hatásának a következményeként elveszítik a kapcsolatot a valósággal. Zimbardo hosszasan kifejti, hogy ez azt jelenti elsősorban, hogy paraszociális viszonyok veszik át a társas kapcsolatok helyét. A párkapcsolati rítusok, az ezzel együtt járó versengés és felelősségvállalás riasztó a számukra. Viszonylag későn hagyják el a mamahotelt és csak a harmincas éveikben lépnek ki a munkaerőpiacra, miközben elszigetelődésüket a virtuális, imaginárius világok biztonsága kompenzálja.

Benedetto Cristofani karikatúrája a posztadoleszcenciáról és a mama hotel jelenségről

Zimbardo kifejezetten a pornófüggőséget és a számítógépes játékok szerepét említi tünetértékként. Ilyen értelmezésben a milf pornó kifejezetten a traumaoldás munkáját végzi el egyfajta szexuális eszképzizmus segítségével. Az eszképzizmus pedig annál sikeresebb, minél nagyobb az aneszteziológiai értéke, és minél könnyebb az azonosulás a fikcióval. Milyen eszközöket talál ehhez az eddigieken túl a milf pornó?

Az ezredfordulón még sokszor találkozunk azzal, hogy tinédzserré maszkírozott, férfikorú pornószínészek asszisztálnak a milf kalandokhoz, ami minden szempontból rombolta az azonosulást a célközönség számára. Nagy feltűnést kelt, amikor 2016-ban a Brazzers leszerződteti az akkor 22 éves spanyol Jordi El Niño Pollát a tengerentúlra. A videókban leginkább Jordiként becézett, testileg alulfejlett, 13-14 éves fiúk fizikumával és arckifejezésével kamerák elé álló fiatal fiú szerepeltetésével a Brazzers trükkösen szinte legalizálja a gyermekpornográfiát.

Jordi

Az angolul nem beszélő fiatal színész rövid időn belül szupersztár lesz. A vele forgatott videók több százmilliós nézettsége a világ legsikeresebb hardcore produkcióit eredményezi, így a Brazzers exkluzív szerződést ajánl Jordinak, és hasonló megjelenésű modelleket kezd el castingolni. A világ legismertebb mainstream gyártója egy csapásra rááll arra, hogy a filmjeinek az elsőprő többségében pattanásos, szégyenlős kisfiúkat szerepeltessen együtt a világ legkeresettebb, szinte posztumán adottságokkal rendelkező szexidoljaival. Ez a kiugró ellentétekre építő hatás rendkívül piacképes, egyúttal komikus is, ezért a Brazzers egyre jobban épít a vígjátéki fordulatokra.

Jordi közös jelenetben Nicolette Shea-vel és Savannah Bonddal

Ahogy azt korábban kifejtettem, a pornóeszképizmus paradox módon épít a néző szociológiai tapasztalataira, ám alapvetően elutasítja a társadalmi valószínűségszámítást és realizmust, mert a túlzást és az ellentétes minőségekre, formákra építő montázsesztétikát részesíti előnyben. A

Brazzers ezt a montázsesztétikát erősíti fel milf videóiban. Az online pornó ebben a formában visszatérést jelent az attrakciós mozi világába, ahol a törpe és az óriás, a fekete és a fehér vagy éppen az alulfejlett tizenéves és a 3000 köbcentis implantátumokkal felszerelt fitnesszmodell aktusát nézzük végig. Míg a kétfókuszú hagyományos hollywoodi narratívában azzal találkozunk, hogy a fikció úgy kezeli az egyéni és társadalmi traumákat, hogy felszámolja a dichotómiákat, azaz például az eltérő anyagi, társadalmi helyzetű és iskolázottságú szerelmesek egymásra találnak, a társadalmi csoportok kibékülnek, és így tovább, addig a pornó eszképzismusa még inkább ki- és tovább élezi az ellentéteket, hiszen a hatalmi egyenlőtlenségek az élvezet előfeltételét jelentik.

Oidipusz-komplexus 2.0

A milf pornó minden eddigi mainstream felnőtt filmtípusnál zsigeribb hatásokkal operál és mélyebbre nyúl. Sokkal mélyebbre a Z generációsok hiányos szexuális szocializációjának és traumáinak kezelésénél. A milf pornó nem csak azért nevezhető radikálisnak, mert megjelenésében a gyermekpornót legalizálja, hanem azért is, mert azokat az incesztus-fantáziákat is aktivizálja, amiket a társadalom legerősebb és legősibb törvényei tabusítanak. Ez a típusú transzgresszivitás azért is különös és szokatlan, mert a mainstream pornó, bár szemérmetlen, ez nem jelenti azt, hogy ne lenne törvénytisztelő, sőt egyenesen konzervatív, ha a saját becsületkódexén belül vizsgáljuk. Ez a konzervativizmus a kapitalista logikából és a profit elsődlegességéből következik, nem pedig valamiféle morális meghatározottságból. Ebből következő szabály például, hogy a mainstream pornográfia nem hágja át a társadalmat is meghatározó heteronormatív rendet, ezért a férfi homoszexualitás erős tiltás alá esik. Pénisz pénisszel csak a double penetration^[15] jelenetekben érhet össze. Tehát nem sért meg olyan szabályokat, amivel fogyasztók tömegeit riaszthatja el. Érdekes például, hogy ugyan hatalmi egyenlőtlenségek dinamizálják a műfajt, az ültetvényes rabszolgaság kosztümös megjelenítése még a BDSM scénáriókban is tiltás alá eső, érzékeny téma, noha valójában a pornó az egyik legrasszistább műfaj, hiszen a faji előítéleteket folytonosan szexuális előítéletekké konvertálja át.

Bár latin etimonja szerint az *incestus* fajtalant, tisztátalant jelent, a milf pornó felmentést kap a társadalom részéről ebben az esetben. Sem a kontentéhes média, sem a társadalmi közbeszéd nem kritizálta a milf tematikát. Ennek az egyik oka nyilvánvalóan az, hogy a milf, hot mom pornográfia kettős könyvelést vezet. Noha egy családon belül történik a cselekmény, a fiú pedig anyának nevezheti azt, aki válogatott módokon kielégíti, a vérségi köteléket elmaszatozzák ezek a filmek. A dialógus egy elejtett mondata vagy a cím (például *My Stepmother Made me. It's okay. She's my stepmother*) biztosít minket arról, hogy a főszereplő minden esetben a nevelőanyjával fekszik le. A néző így ártalmatlanul élvezheti, hogy a főszereplő megkapja és birtokolhatja az anyát, miközben minden más esetben ezért a legsúlyosabb morális, pszichés és társadalmi büntetés járna. Ha bármilyen mértékben is elfogadjuk a pszichoanalitikai, etnopszichológiai, antropológiai magyarázatokat az incesztus dinamikájáról és keletkezéstörténetéről, valamint jelentőségéről az egyén és a társadalom vonatkozásában, akkor az incesztuspornó dominanciája a mainstreamben

arról árulkodik, hogy a korábbi társadalmi szociális szerződések meggyengültek vagy ingerlővé váltak. Ezeknek a tabuknak a tiltó ereje kulturális változók hatására időszakosan gyengülhet vagy erősödhet.

Jurdi Lelia például a japán újhullám esetében vizsgálta, hogy az 1960-es évek végétől intenzíven megmutatkozó incesztus-motívum megjelenésének az oka a korszak szerzői és artisztikus filmjében az egyéni boldogulás lehetetlensége az új társadalmi elvárások tükrében, ami egy egész generációt érintő identitásválsággal járt együtt. „[A] korszak újhullámos rendezőinek is a mélybe kellett alászállniuk, hogy szembenézzenek a megelőző néhány évtized japán történelmével. Oidipusz módjára kellett felkutatniuk saját múltjukat ahhoz, hogy reflektáltan tekinthessenek a jelenükre, és így megteremthessék létezésük kereteit a modern Japán megváltozott körülményei között.”^[16] Jurdi Lelia magyarázatában a japán rendezők számára azért vált a lázadás eszközévé az incesztus, mert az tulajdonképpen az egész szimbolikus rend alapja.

Strauss szerint az incesztus tilalma társadalmi szabály, ám az egyetlen az összes társadalmi szabály között, ami univerzálisan érvényes. Bizonyos értelemben az incesztus tilalma jelenti a természet és a kultúra találkozási pontját, ez az az alapvető szabály, ahol a természet kultúrává válik. Ugyanakkor Lévi- Strauss hangsúlyozza, hogy az incesztustilalom pusztán negatív szabály (mindössze annyit mond ki: »nem szabad a saját klánból házasodni«), viszont pozitív szabályok sokaságát alapozza meg. Az incesztus tilalma azért első a szabályok sorában, mert az első olyan megkülönböztetést jelenti, ami már kulturálisan értelmezhető.^[17]

Freud magyarázata az incesztus kapcsán – ahogy a fétis eredettörténete vonatkozásában is – egy allegorikus történet az Apáról, aki az emberi kultúrtörténet hajnalán onnipotensen birtokolta a közösség összes nőtagját és haszonállatait. Hogy hatalmát, szexuális befolyását megtartsa, száműzte a klán serdülő fiatal férfait, akik viszont visszatértek és bosszúból megölték. Miután levezették haragjukat, törvénybe iktatták, hogy ezentúl mindenki a klánon kívülről választhat csak magának feleséget. Ezzel megtörténik az Apa nevének és hatalmának a rehabilitációja és elfogadása annak érdekében, hogy a munka s a kultúra világa felépülhessen, azon az áron, hogy a gyermekeknek el kell fojtaniuk bűnös vágyukat szüleik iránt.

Jurdi Lelia kiemeli, hogy Jacques Lacan, Freud követőjeként, szintén a vágy elnyomásából vezeti le az incesztus tabuját.

A vágy a társadalmi szabályok által tiltott dolgok utáni epekedés. A lacani értelmezés szerint a vágy a hiány által fogalmazódik meg. A hiányérzet akkor alakul ki, amikor a gyermeknek el kell szakadnia az édesanyjától, vagyis amikor az imagináriust maga mögött hagyva belép a szimbolikusba, mely nem más, mint a nyelv által strukturált világ. Az apa hatalma töri meg az imagináriust, ő vezeti be a szabályokat és ismerteti meg a gyermekkel a tabut. A gyermeknek el kell szakadnia az édesanyjától, és el kell fogadnia a közösség által felállított követelményeket ahhoz, hogy kialakuljon saját identitástudata, és ennek

eredményeként bekapcsolódhasson a felnőttek közösségébe, vagyis a kultúra világába. A tabu tehát szabály, mely a vágy elnyomását követeli annak érdekében, hogy a közösség, a kultúra világa zavartalanul működhessen.^[18]

A milf pornó harmadik kardinális jelentőségű szereplője az apa, de jól láthatóan ebben az esetben azzal szembesülünk, hogy az apafigura nem képes megalapozni az incestus tilalmát, ahogyan az a fenti etnopszichológiai, analitikai magyarázatokban szerepel. Ennek köszönhetően a fiúgyermek szocializációja sérül, aminek éppen az a tünete, hogy a gyámoltalan fiúszerelő nem tagozódik be a szimbolikus rendbe. Az uralkodáson, erőn és agresszivitáson alapuló férfidiszpozícióhoz a milf segíti hozzá, úgy hogy közben nem kell elfojtania az anya iránti vágyát. Ennek megfelelően az apa szerepe erőtlen, hangsúlytalan, és elveszti a hagyományos autoritását. Két tipikus megjelenési forma, szerepkör figyelhető meg. Az első ezek közül, amikor a film valójában nem jeleníti meg az apát, csak utal rá. Lényeges motívum, hogy az apa legtöbbször a hiányán keresztül van jelen, azaz nem vesz részt tulajdonképpen a gyerekek nevelésében, csak fenntartja a család működését, mondhatni távolról. A második eset, amikor jelen van, de jelenléte komikus. Ez a karaktertípus tipikusan a vígjátékok felszarvazott férje, akit ezek a filmek vesztésként, szánni való bolondként mutatnak be a közönségnek. A leggyakoribb helyzetkomikum úgy szituálja az apát ezekben az esetekben, hogy szó szerint a háta mögött történnek az események. Nicolette Shea játssza a milfet abban a videóban, ahol a szexbetét egy családi nyaralás narratívájába épül bele. Xander együtt utazik barátnőjével (Lana Rhodes), az apjával és természetesen a mostohaanyjával.

A film női szereplői

Útközben kényszerűen egy szobában száll meg az egész család. A fiatalok kívárvá, hogy a szomszédos ágyon a szülők elaludjanak, játékba kezdenek a paplan alatt. A mostohaanya, miután csak tettette az alvást, a szexelő párhoz sompolyog, és rövid időn belül már ő irányítja az orgiát, ami közvetlenül a békésen elnyúlt és szundikáló apa mellett ér véget a kötelező money shottal. Azt láthatjuk, hogy a milf megszerzése a legtöbb esetben együtt zajlik az apai instancia kifigurázásával, ártalmatlanításával. „Sokkal nagyobb van, mint apádnak” – hangzik sokszor a milf részéről. A milf segít oldani a komplexust, sőt, az oidipuszi párhuzamot megtartva, nevezhetjük ezt akár szimbolikus apagyilkosságának is.

Az apa szeme előtt zajlik minden

A milf pornó egy apa nélküli társadalom pornója, ahol az apakép nem létezik vagy könnyen eliminálható. Emiatt még inkább elhalasztódik és ellehetetlenül a szimbolikus rend, a munka és a társadalom világának az elfogadása, egyúttal a vágyak elfojtása. Ezt a konklúziót erősíti Zimbardo korábban már idézett kutatása is, amiben úgy gondolja, generációról generációra öröklődő probléma, hogy a férfiak szocializációja ingatag szerepmodelleken nyugszik, ennek következménye, hogy a jövő apagenerációk újra és újra bizalmatlanok lesznek a fiatalokkal szemben, és hiányoznak a mentorációs képességeik, amit csak tovább ront a családi együttélési formák felbomlása és a média hatása, ami sok esetben a maszkulinitás teljesíthetetlen elvárásaival, sztereotípiáival szembesíti az X, még inkább az Y generációs fiatalokat. A traumatizált, pozitív apakép nélkül szocializálódó fiatal fogyasztó számára ezért a milf videó tökéletes pornográf eszképzismust nyújt, ahol nem csak ösványak teljesülnek be büntetlenül, de mindeközben az anya lesz az, aki imagináriusan hozzásegíti a tinédzsert a kortársak meghódításához is.

1. Dögös, szexi anyukaként fordítható. Tematikus jelzőként legtöbbször a hardcore pornóban találkozunk vele.
2. Az adatindexelés vagy folkszonómia előidézi, hogy kisebb tematikus állandók (pl. pisiszex, börtönös, borotvátalan, latex stb.) mentén kereshetővé váljanak a tartalmak a fogyasztó számára. A digitális archívum webkettes architektúrája így könnyen és eredményesen jegyzi el magát azzal a fetisiztikus fogyasztói szemlélettel, ami mindig is a pornográfia élvezetének a sajátja volt. A folkszonómia így a hagyományos műfaji, hierarchikus felépítésű taxonómiát, címkéket és klasszifikációt váltja le a hálózat korában.
3. A hálózaton történő forgalmazás lehetőségei erőteljesen meghatározzák a gyártási szempontokat. A VHS korszak leáldozásával a narratíva leépülése tapasztalható, annak köszönhetően, hogy a rövid videók felelnek meg a korai hardveres körülményeknek és a kis sáv szélességű internet-elérhetőségnek. Ez a formai átalakulás egyben a korai attrakciós mozi jellegzetességeinek a visszatérésével is együtt járt. Bővebben lásd itt: Tóth Zoltán János: *Hardcore pornófilm a hálózati kultúra korában*. Szépmesterségek Alapítvány. Műút-könyvek, 2019. 69–75.
4. A hitchcocki McGuffinról Dolar a következőket írja: „A McGuffinok azt jelölik, hogy jelölnek, a jelölést mint olyat jelölik; a valódi tartalom teljesen lényegtelen.” A McGuffinról tehát mindenképpen tudja a néző, hogy egy üres jel, mondhatni ürügy, a kezdés üres, „udvarias” retorikai alakzata a valódi cselekmény elindításának érdekében. Dolar, Mladen: Hitchcock tárgyai. In *Hitchcock. Kritikai olvasatok*. Szerk. Füzi Izabella. Pompeji, Szeged, 2010. 128-147. 145.

5. Érdemes összevetni az amerikai mintával a kelet-európai, elsősorban orosz amatőrfilmesek, esetleg kis stúdiók által készített milf filmeket. Pusztán a szociológiai háttér, milió módosítása (alkoholisták, depresszált, szegénységben élő aktorok szerepeltetése a posztoszocialista lakás lepusztult világában) lényegesen megváltoztatja a tematika hangsúlyait és a szereposztást.
6. Zömében ötvenévesnél öregebb női aktorok főszereplésével készült felnőttfilm.
7. Hódosy Annamária: A reklám és a posztfeminista erődiskurzus. *Apertúra*, 2016. tavasz. URL: <http://uj.apertura.hu/2016/tavasz/hodosy-a-reklam-es-a-posztfeminista-erodiskurzus/>
8. Vö. Tóth: i.m. 148.
9. Király Jenő: Szexuálesztétika. In Király Jenő: *Frivol műzsa II.* Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1993. 787-931. 875.
10. Testépítők Nemzetközi Szövetségének (IFBB) hivatalos versenykategóriája.
11. Mulvey, Laura: Vizuális öröm és narratív film. Ford. Muráth Rita. *Metropolis*, 2000/4. URL: <http://metropolis.org.hu/a-vizualis-elvezet-es-az-elbeszelo-film>, (2020.04.14)
12. Williams, Linda: *Hardcore. Power, Pleasure and the „Frenzy of the Visible”*. Berkeley
13. Kipnis, Laura: Pornográfia. Ford. Fellmann Barbara Rozália. *Fosszília*, 2004/3. 152-158. 152.
14. Coulombe, Nikita – Zimbardo, Philippe: *Nincs kapcsolat. Hová lettek a férfiak?* Budapest, Libri Kft., 2015.
15. Ebben a jelenettípusban egy női modell két férfi színésszel szerepel. A férfidominancia kedvez a szadista szexdramaturgiának, erre utal az angol elnevezés: „kétszeres büntetés”.
16. Jurdi, Lelia: Az incesztus motívuma a japán újhullám filmjeiben. *Metropolis*, 2013/1. URL: <http://metropolis.org.hu/az-incesztus-motivuma-a-japan-ujhullam-filmjeiben-1> (2020.05.09.)
17. Ullman Tamás: Strukturalizmus. In Olay Csaba – Ullmann Tamás: *Kontinentális filozófia a XX. században*. Budapest, L'Harmattan Kiadó. 319–370. 335.
18. Jurdi: i.m.

Irodalomjegyzék

- Coulombe, Nikita – Zimbardo, Philippe: *Nincs kapcsolat. Hová lettek a férfiak?* Ford. Farkas Nóra. Budapest, Libri Kft, 2015.
- Dolar, Mladen: Hitchcock tárgyai. Ford. Deák Viktor. In *Hitchcock. Kritikai olvasatok*. Szerk. Füzi Izabella. Pompeji, Szeged, 2010. 128-147.
- Hódosy Annamária: A reklám és a posztfeminista erődiskurzus. *Apertúra*, 2016. tavasz. URL: <http://uj.apertura.hu/2016/tavasz/hodosy-a-reklam-es-a-posztfeminista-erodiskurzus/>
- Jurdi Lelia: Az incesztus motívuma a japán újhullám filmjeiben. *Metropolis*, 2013/1. URL: <http://metropolis.org.hu/az-incesztus-motivuma-a-japan-ujhullam-filmjeiben-1>
- Kipnis, Laura: Pornográfia. Ford. Fellmann Barbara Rozália. *Fosszília*, 2004/3. 152-158. 152.
- Király Jenő: Szexuálesztétika. In Király Jenő: *Frivol műzsa II.* Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1993. 787-931.
- Mulvey, Laura: Vizuális öröm és narratív film. Ford. Muráth Rita. *Metropolis*, 2000/4. URL: <http://metropolis.org.hu/a-vizualis-elvezet-es-az-elbeszelo-film>
- Ullman Tamás: Strukturalizmus. In Olay Csaba – Ullmann Tamás: *Kontinentális filozófia a XX. században*. Budapest, L'Harmattan Kiadó, 2011. 319-370.
- Tóth Zoltán János: *Hardcore pornófilm a hálózati kultúra korában*. Szépmesterségek Alapítvány. Műút-könyvek, 2019.

- Williams, Linda: *Hardcore. Power, Pleasure and the „Frenzy of the Visible”*. Berkeley – Los Angeles – London, University of California Press, 1999.

Filmográfia

- *Amerikai pite* (American Pie. Paul Weitz, Chris Weitz)
- *A zöld ajtó mögött* (Behind the Green Door. Jim Mitchell, 1972)
- *Malackodók* (Porky's. Bob Clark, 1981)
- *Mély torok* (Deep Throat. Gerard Damiano, 1972)
- *Forró rágógumi* (Eskimo Lemon. Boaz Davidson, 1978)
- *Ördög Miss Jonesban* (Devil in Miss Jones. Gerard Damiano, 1973)

© Apertúra, 2020. tavasz | www.apertura.hu

webcím: <https://www.apertura.hu/2020/tavasz/toth-a-posztmillenaris-ferfinezo-szexualis-traumai-avagy-a-milf-porno-eredettortenete/>

<https://doi.org/10.31176/apertura.2019.15.3.7>